

Valentin Selivanov

PUNKTID KÕIGI HAIGUSTE RAVIMISEKS

KOOS PÕHJALIKE SKEEMIDEGA

-
- Mõjutamise sihtpunktid seedimise normaliseerimiseks
  - Abi menstruaaltsükli häirete ja menopausi korral
  - Punktid hüpertoonia ja südamehaiguste raviks
  - Võitlus impotentsuse ja muude meesteprobleemidega
  - Punktid unetuse ja ärrituvuse kõrvaldamiseks
  - Mao ja soolestiku töö normaliseerimine
  - Immuunsuse ja vastupanuvõime tugevdamine
  - Seljavaludest vabanemine

Professionaalsed tehnikad mitteprofessionaalidele

Валентин Селиванов
Целительные точки от всех болезней в пошаговых схемах
2014

Raamatu eesti keeles kirjastamise õigus kuulub eranditult kirjastusele ERSEN.
Selle raamatu reprodutseerimine, tõlkimine ja levitamine ilma valdaja loata on
õigusvastane ja seadusega karistatav.

Kaane kujundanud Reet Helm
Toimetanud Anu Murakas
Korrektor Mari Mets

© 2014 Селиванов В.
All rights reserved.
© 2015 Kirjastus ERSEN

B01281315
ISBN 978-9949-25-626-6

SISUKORD

Eessõna	11	Rullimine (<i>gueng</i>)	36
Diagnostika	13	Vibreerimine (<i>jieng</i>).....	36
Ravi valimine.....	17	Kestev vajutamine (<i>qia</i>)	37
I osa. Üldteadmised ja peamised massaaživõtted	19	Koputlemine (<i>zui</i>)	38
Mõjumehhanism ja ravi		Kahepoolne vastassuunaline	
aluspõhimõtted	21	hõõrumine (<i>shui</i>).....	39
Traditsioonilise hiina meditsiini		Kerged puudutused (<i>tui</i>)	39
arusaamad	21	Kerged puudutused ja kerge	
Häirete põhjuse mõjutamine,		koputlemine (<i>fu fa</i>)	40
arvestades tuisustavaid tegureid....	21	Kõige sagedamini kasutatavad	
Patogeensete tegurite kõrvalda-		võtted	41
mine <i>qi</i> tugevdamise teel.....	22	Pea ja nägu.....	41
Vere, <i>qi</i> ja <i>zang fu</i> elundite		Kael	44
reguleerimine	22	Nimmepiirkond ja selg.....	45
Sündroomi määratlemine ja		Rind ja roietaalune piirkond.....	48
massaaživõtete valimine.....	23	Kõht	49
Sündroomi määratlemine	23	Käed.....	51
Massaaživõtete valimine.....	26	Jalad	53
Vastunäidustused ja peamised		Enesemassaaž	56
reeglid	27	Üldandmed	56
Vastunäidustused	27	Peamised momendid, millele	
Massaaži tegemise tingimused	28	tuleb tähelepanu pöörata	56
Peamised võtted	29	Enesemassaaži protseduurile	
Pikisilitamine (<i>tui</i>)	29	esitatavad nõuded	57
Näpistamine, pigistamine (<i>na</i>)...	30	Enesemassaaži protseduurid	57
Katkendlik vajutamine (<i>ang</i>)	30	Harjutused suule ja	
Ringhõõrumine (<i>ru</i>).....	31	hammastele	57
Punkti hõõrumine (<i>mu</i>).....	32	Võtted käelabade painduvuse	
Punktile vajutamine (<i>zen</i>)	33	suurendamiseks	59
Punkti hõõrumine (<i>ka</i>)	34	Ajutegevuse stimuleerimine	59
Pikimassaaž (<i>tui</i>).....	34	Nägemise parandamine.....	62
		Ninahingamise	
		normaliseerimine	62
		Kõrvade avamine.....	62

Kaela lõdvestamine.....	64	Respiratoorsete haiguste	
Käte venitamine	65	profülaktika ja ravi	79
Rinna ja roidevahemike		<i>Yin'</i> ja <i>yang'</i> i energeetilise	
massaaž.....	67	suhte normaliseerimine kopsu-	
Kõhupiirkonna ringhõõrumine		meridiaanis.....	79
ja pöörlev libistamine <i>dan-tian'</i>		Põrnameridiaani tugevdamine....	79
piirkonnas	68	Neerumeridiaani tugevdamine..	79
Nimmepiirkonna ja neerude		Punkti <i>zhong-zhu</i> (Ks 3)	
tugevdamine.....	69	hõõrumine.....	80
Jalgade tugevdamine ja keha-		Punkti <i>zhong-quan</i> (meridiaani-	
kaalu langetamine.....	70	väline punkt) hõõrumine	80
<i>Yang'</i> i tugevdamine ja <i>qi</i> voolu		Punktide <i>bai-xie</i> (meridiaani-	
kontroll (meestel)	71	välised punktid) hõõrumine	80
<i>Yang'</i> i tugevdamine ja <i>qi</i> voolu		Seedehäirete profülaktika ja ravi..	81
kontroll (naistel)	72	<i>Yin'</i> ja <i>yang'</i> i energeetilise	
Profülaktika ja ravi massaaži abil	74	suhte normaliseerimine maksa-	
Organismi vastupanuvõime		meridiaanis.....	81
tõstmise viisid.....	74	Põrnameridiaani tugevdamine..	81
<i>Yin'</i> ja <i>yang'</i> i energeetilise		Punkti <i>ban-men</i> hõõrumine.....	81
suhte normaliseerimine maksa-		Punkti <i>si-fen</i> (meridiaaniväline	
meridiaanis.....	74	punkt) pikisilitamine	81
<i>Yin'</i> ja <i>yang'</i> i energeetilise		<i>Ba gua</i> pöörlev silitamine	82
suhte normaliseerimine kopsu-		Närvihaiguste profülaktika ja ravi..	83
meridiaanis.....	74	<i>Yin'</i> ja <i>yang'</i> i energeetilise suhte	
Linnutee pikisilitamine	75	normaliseerimine kopsu-	
<i>Yin'</i> ja <i>yang'</i> i energeetilise		meridiaanis.....	83
suhte normaliseerimine		Punkti <i>jiao-tian-xin</i> (meridiaani-	
peensoolemeridiaanis	75	väline punkt) hõõrumine	83
Punkti <i>jiao-tian-xin</i> (meridiaani-		Neerumeridiaani tugevdamine..	83
väline punkt) hõõrumine	76	Punkti <i>zhong-zhu</i> (Ks 3)	
Põrnameridiaani		hõõrumine.....	83
tugevdamine.....	76	Põrnameridiaani tugevdamine...	84
Neerumeridiaani tugevdamine ...	77	<i>Yin'</i> ja <i>yang'</i> i energeetilise	
Punkti <i>zhong-zhu</i> (Ks 3)		suhte normaliseerimine	
hõõrumine.....	77	peensoolemeridiaanis	84
Punkti <i>ban-men</i> (meridiaani-		<i>Yin'</i> ja <i>yang'</i> i energeetilise suhte	
väline punkt) hõõrumine	77	normaliseerimine südame-	
Jämesoolemeridiaani mõjuta-		meridiaanis.....	84
mine: <i>yin'</i> ja <i>yang'</i> i energeetilise		Uroloogiliste haiguste profülak-	
suhte normaliseerimine ja		tika ja ravi	85
meridiaani tugevdamine	78	Neerumeridiaani tugevdamine..	85

Põrnameridiaani tugevdamine..	85	Valud, mis on põhjustatud külma patogeensetest mõjust maole	110
Punkti <i>zhong-zhu</i> (Ks 3)		Toidu seiskumisest põhjustatud	
hõõrumine.....	85	valud	112
Jämesoolemeridiaani piki-		Valud, mis on põhjustatud	
silitamine	85	maksa <i>qi</i> negatiivsest mõjust	
II osa. Levinud haiguste		maole.....	112
ennetamine ja ravi.....	87	Põrna ja mao tühjusest ja	
Peavalu.....	89	külmusest põhjustatud valud ..	114
Erinevate peavaluliikide ravi.....	90	Kliiniline näide	115
Väliste patogeensete tegurite –		Kõhulahtisus.....	116
tuule ja külma põhjustatud		Erinevate kõhulahtisuseliikide	
peavalu ravi	90	ravi	117
Väliste patogeensete tegurite –		Külmast ja niiskusest põhjus-	
tuule ja kuumuse põhjustatud		tatud kõhulahtisus	117
peavalu ravi	91	Toidu seiskumisest põhjusta-	
Maksa <i>yang'</i> i tõusust põhjus-		tatud kõhulahtisus	118
tatud peavalu.....	92	Põrna tühjusest põhjustatud	
Vere ja <i>yin'</i> i puudusest		kõhulahtisus.....	118
põhjustatud peavalu	93	Neerude tühjusest põhjusta-	
Vere seiskumisest põhjustatud		tatud kõhulahtisus	119
peavalu	95	Kõhukinnisus	122
Peapööritus	97	Erinevate kõhukinnisuseliikide	
Erinevate peapöörituseliikide ravi ..	98	ravi	123
<i>Qi</i> ja vere puudusest põhjus-		Kõhukinnisus, mis on põhjus-	
tatud peapööritus.....	98	tatud kuumuse kuhjumisest	
Maksa <i>yang'</i> i tõusust põhjus-		seedekulglas.....	123
tatud peapööritus.....	100	Põrna ja maksa <i>qi</i> seiskumisest	
Unetus.....	103	põhjustatud kõhukinnisus	124
Erinevate unetuseliikide ravi.....	105	<i>Qi</i> puudusest põhjustatud	
Südame vere puudusest põh-		kõhukinnisus	125
justatud unetus põrna <i>qi</i> vähe-		Vere puudusest põhjustatud	
susest põhjustatud tuisistusega...	105	kõhukinnisus	126
Unetus, mis on põhjustatud		Kõhukinnisus, mis on põhjus-	
<i>yin'</i> i puudusest, mistõttu süttib		tatud külma kuhjumisest	
tühjuse tuli	107	seedekulglas.....	128
Kliiniline näide	107	Hüpertoonia	130
Ülakõhuvalud	110	Erinevate hüpertoonialiikide	
Erinevate ülakõhuvalude ravi.....	110	ravi	132

Maksa tule süttimisest põhjustatud hüpertoonia	132	Neerude <i>qi</i> puudus.....	166
Hüpertoonia, mis on põhjustatud <i>yin</i> 'i vähesusest ja <i>yang</i> 'i tõusust.....	134	Neerude <i>yin</i> 'i puudus	167
Nii <i>yin</i> 'i kui ka <i>yang</i> 'i puudusest põhjustatud hüpertoonia	136	Ejakulatsiooni puudumine.....	169
Tilkhaaval urineerimine.....	140	Ravi kindla sündroomi puhul	170
Erinevate tilkhaaval urineerimise liikide ravi.....	141	<i>Yang</i> 'i üleküllus.....	170
Tilkhaaval urineerimine, mis on põhjustatud neerude tühjusest ja emaka külmusest	141	Vere seiskumine	172
Tilkhaaval urineerimine, mis on põhjustatud keskmise <i>qi</i> puudusest.....	142	Krooniline prostatiit	174
Impotentsus	143	Ravi kindla sündroomi puhul	175
Ravi kindla sündroomi puhul	144	<i>Qi</i> seiskumine, tüsistunud hemostaasiga	175
Alge <i>yang</i> 'i puudusest põhjustatud impotentsus.....	144	Neerude <i>yin</i> 'i puudus	177
Südame vere ja põrna <i>qi</i> puudusest põhjustatud impotentsus..	146	Neerude <i>yang</i> 'i puudus.....	179
Maksa <i>qi</i> seiskumisest põhjustatud impotentsus	148	Klimakteerium.....	182
Allapoole voolavast niiskest kuumusest põhjustatud impotentsus	149	Ravi kindla sündroomi puhul	182
Hirmust põhjustatud impotentsus	152	Maksa <i>qi</i> seiskumisest põhjustatud klimakteeriline sündroom	182
Kliiniline näide	153	Neerude <i>yang</i> 'i puudusest põhjustatud klimakteeriline sündroom	184
Enneaegne ejakulatsioon.....	154	Kliiniline näide	185
Ravi kindla sündroomi puhul	155	Nimmevalud.....	188
Neerude <i>yang</i> 'i puudus.....	155	Erinevate nimmevalude ravi	189
Neerude <i>yin</i> 'i puudus	157	Tuulest, külmast ja niiskusest põhjustatud nimmevalud.....	189
Südame vere puudus, tüsistatud põrna <i>qi</i> vähesusega	159	Neerude tühjusest põhjustatud nimmevalud	190
Seemnevoolus	161	Alaseljavalud, mis on põhjustatud <i>qi</i> seiskumisest, tüsistunud hemostaasiga	191
Ravi kindla sündroomi puhul	163	Õlapiirkonna põletik.....	194
<i>Yin</i> 'i puudus.....	163	Menstruaaltsükli häired.....	196
		Erinevate tsüklihäirete ravi.....	197
		Lühenenud menstruaaltsükkel..	197
		Viivitustega menstruaaltsükkel...	201
		Ebaregulaarsed menstruaaltsioonid	205

Ohtrad menstruatsioonid.....	210	Nohu.....	268
Napid menstruatsioonid.....	214	Erinevate nohuliikide ravi.....	268
Kliiniline näide.....	218	Tuulest ja külmast põhjustatud nohu.....	268
Kliiniline näide.....	219	Tuulest ja kuumast põhjustatud nohu.....	270
Düsamenorröa.....	221	Anoreksia.....	272
Ravi kindla sündroomi puhul.....	222	Erinevate anoreksialiikide ravi.....	272
<i>Qi</i> seiskumine, tüsistunud		Põrnas sisalduvast niiskusest põhjustatud anoreksia.....	272
hemostaasiga.....	222	Põrna ja mao nõrkusest põhjustatud anoreksia.....	273
Külm niiskus.....	224	Pärasoole väljalangemine (hemorroidid).....	276
Vere <i>qi</i> vähesus.....	227	Ravi hemorroidide erinevate liikide puhul.....	276
Amenorröa.....	229	Kolmiksoojendi keskmise haru energiapuudusest põhjustatud hemorroidid.....	276
Ravi kindla sündroomi puhul.....	231	Maos ja jämesooles sisalduvast kuumusest põhjustatud hemorroidid.....	278
Maksa ja neerude tühjus.....	231	Enurees (kusepidamatus).....	280
<i>Qi</i> ja vere puudus.....	234	Ravi erinevate pidamatuseliikide puhul.....	280
<i>Qi</i> seiskumine, tüsistunud		Enurees külma puudulikkuse sündroomi puhul.....	280
hemostaasiga.....	235	Enurees täidetuse sündroomi puhul.....	282
Krooniline pelvioperitoniit.....	237	Oksendamine.....	285
Valgevoolus.....	241	Ravi oksendamise eri liikide puhul.....	286
Ravi kindla sündroomi puhul.....	242	Mao tühjusest põhjustatud oksendamine.....	286
Põrna tühjus.....	242	Mao külmusest põhjustatud oksendamine.....	287
Neerude tühjus.....	244	Mao kuumusest põhjustatud oksendamine.....	288
Niiske kuumus.....	246		
Limavedelik.....	247		
Ülemääraste tupeeritiste äkiline ilmumine.....	250		
Ravi kindla sündroomi puhul.....	252		
<i>Yin'</i> i üleküllus.....	252		
Maksa ja neerude <i>yin'</i> i puudus.....	254		
Emaka väljalangemine.....	257		
Ravi kindla sündroomi puhul.....	258		
Eesmise keskeridiaani tühjus.....	258		
Neerude ja maksa <i>yin'</i> i vähesus.....	260		
Pakitsustunne ja valud rindades.....	263		
Ravi kindla sündroomi puhul.....	264		
Maksa <i>qi</i> seiskumine.....	264		
<i>Qi</i> ja vere puudus.....	265		

Maksa kuumusest põhjustatud oksendamine	289	Tuulest ja kuumusest põhjustatud köha	311
Lima kogunemisest põhjustatud oksendamine	291	Häguse lima tagajärjel tekkinud köha	313
Ärrituvus	293	Yin'i puuduse tagajärjel tekkinud köha	314
Ravi ärrituvuse erinevate liikide puhul	297	Tursed.....	318
Yin'i puudusest põhjustatud ärrituvus	297	Ravi erinevate turseliikide puhul ..	321
Maksa suurenenud koormusest põhjustatud ärrituvus.....	299	Põrna tühjusest põhjustatud tursed	321
Yang'gi seiskumisest põhjustatud ärrituvus	299	Neerude tühjusest põhjustatud tursed	322
Puhitus ja täistunne ülakõhus	302	Qi seiskumisest põhjustatud tursed	323
Ravi erinevate puhituseliikide puhul	303	Jalakrambid	326
Seiskunud või vastassuunas voolava qi põhjustatud puhitus ja täistunne	304	Kusepeetus	329
Maksa suurenenud koormusest põhjustatud puhitus ja täistunne	305	Ravi erinevate kusepeetuse liikide puhul	330
Qi seiskumisest põhjustatud puhitus ja täistunne	307	Qi puudusest põhjustatud kusepeetus	330
Köha	309	Neerude tühjusest põhjustatud kusepeetus	333
Ravi erinevate köhaliikide puhul ..	309	Qi seiskumisest põhjustatud kusepeetus	334
Tuulest ja külmast põhjustatud köha	309	Niiske kuumuse kogunemisest põhjustatud kusepeetus.....	334

EESSÕNA

Esimesel kohtumisel ütles peatoime-taja: „Valentin Semjonoviš, ma tahan, et see raamat oleks huvitav mitte üksnes neile, kes teavad, mis on idamaine filosoofia, vaid ka neile, kellel pole sellest vähimatki aimu.“ Mulle tundus see idee väärtuslik, sellepärast otsustasin, et ilma sissejuhatuseta siin hakama ei saa.

Tõepoolest, esimesel pilgul võib idamaine loodusfilosoofia euroopla-sele keeruline tunduda. Kuid varsti märkab ta, et raskusi pakub ainult terminoloogia, ja olles sellest minu sissejuhatuses abiga aru saanud, mõistab ta, et paljud kontseptsioonid kattuvad täielikult tema „ettekujutusega elukorraldusest“, kui nii võib väljenduda.

Esimene, paljudele tuttav näide on Hiina monaad, kus valge vastandub mustale, kuid teisest küljest täiendab seda. Kas see pole mitte vastandite võitlus, eituse eitamine, mis on üdini tuttavad kõigile möödunud sajandi 60. aastatel sündinud inimestele.

Aga püüame nüüd edasi minna, tuues sisse mõned idamaised terminid. Sealjuures asendame lihtsalt sõna „valge“ sõnaga „yang“ ja sõna „must“ sõnaga „yin“ ning räägime neist lä-

hemalt. Niisiis: „yang“. Yang on mees, päev, täius, kuumus, päike, aktiivsus ja nii edasi. Yin on naine, öö, külmus, talv, passiivsus ja nii edasi. Aga nagu teada, esineb ka talvel sulailmu ja suvel jahenemisi. Nii on ka mõnes mehes naiselikke jooni ja naiselises mehelikke. Teisisõnu, üks läheb üle teiseks ja üks täiendab teist. Üks energia tugevdab, või vastupidi, nõrgendab teist.

Meie keha energiad toidab omakorda kõigi peamiste looduslike elementide: maa, vee, tule, puu ja tuule energia (jälle terminid, selgitame ka neid). Maa, vesi, tuli ja puu annavad lõpptulemusena toidu; tuule all

mõeldakse energiat, mida saame hingamisel. Nõustuge: kõik on piisavalt lihtne, arusaadav ja loogiline. Niisama loogiline on arusaam sellest, et energia jaotub organismis kindlal viisil, nimelt voolab piki niinimetatud meridiaane. Sellele kinnitusele on olemas täiesti põhjendatud tõendid, kuid sissejuhatuse formaat ei võimalda neid siin esitada, sellepärast palun siinkohal mind lihtsalt uskuda.

Selliseid meridiaane on neliteist, nad on paarides, iga meridiaan kindlustab teatava elundi või elundkonna tööd, sellest tulenevad ka nende nimetused, näiteks südame-, kopsu-, maksa-, sapipõiemeridiaan, ja nii edasi. Meridiaanidel omakorda on punktid ja

tsoonid, mida kindlal viisil mõjutades on võimalik meridiaani energiat suurendada, või vastupidi, vähendada.

Toon praktilise näite: patsient kaebab valu südamepiirkonnas, sealjuures on ta erutatud, tema nahk punetab ja on kuum, pulss sage ja vererõhk kõrgenenud. Siit teeme järelduse, et südameridiaanis on normaalsest rohkem energiat, leiame raamatust sellekohase lõigu, vaatame joonist, mis selgitab, kuidas sellega võidelda, ja sooritame asjakohase manipulatsiooni. Täpsemalt võib sellega tutvuda jaotises „diagnostika“.

Aga mina soovin teile tervist – ja aidaku mu raamat teid selles!

I osa
**ÜLDTEADMISED
JA PEAMISED
MASSAAŽIVÕTTED**

MÕJUMEHCHANISM JA RAVI ALUSPÕHIMÕTTED

TRADITSIOONILISE HIINA MEDITSIIINI ARUSAAMAD

Traditsioonilise Hiina meditsiini teooria kohaselt viib *yin'*i ja *yang'*i vahelise tasakaalu rikkumine *yin'*i või *yang'*i suhtelise täidetuse või tühjuseeni. See põhjustab *qi* ja vere häireid või *zang fu* elundite vahelist disharmooniat. Kehapinna lokaalsed punktid või piirkonnad on seotud *zang fu* elunditega. *Qi* ja veri, mis voolavad piki meridiaane ja kollateraalseid veresooni, ühendavad *zang fu* elundeid nelja jäseme, kümne ava ja viie meelega. Massaaž, mis avaldab mõju kehapinnale, reguleerib *qi* voolu ja vere ringlemist meridiaanides ja veresoontes, taastades niiviisi nende punktide ja piirkondadega seotud *zang fu* elundite funktsioonide harmoonia.

HÄIRETE PÕHJUSE MÕJUTAMINE, ARVESTADES TÜSISTAVAID TEGUREID

Haiguste esmane põhjus määrab sümptomid ja organismis tekkinud tasakaalutuse. Keskeas algab järkjärguline, esialgu märkamatu vananemine, ja see kurb asjaolu väljendub mitmesugustes häiretes, mis üha sagedamini sunnivad inimesi arstiabi otsima. Sel puhul muutub iga meditsiinispetsialisti jaoks peamiseks ravi eesmärk – mõjutada haiguse esmast põhjust.

Näiteks tuule ja kuumuse sündroomi puhul võib täheldada turseid, hüpereemiat, kuumatunnet, liigeste valu ja piiratud liikuvust.

Esmajärjekorras on vaja tuul välja ajada ja kuumus puhastada, see tähendab normaliseerida *yin'*i ja *yang'*i vahekord, mitte lihtsalt vabastada valust ja kergendada liigete liigutamist.

PATOGEENSETE TEGURITE KÕRVALDAMINE *qi* TUGEVDAMISE TEEL

Hiina traditsioonilise meditsiini ku-
jutluste kohaselt, mis on tihedalt
seotud rahvusliku maailmavaate fi-
losoofiliste alustega, avaldavad pa-
togeensed tegurid oma hukutavat
mõju, kui eluenergia *qi* on otsas. *Qi*
hakkab ammenduma, kui inimene
jõuab keskikka.

Sellepärast on kesk- ja vanema-
ealiste inimeste ravi põhiprintsiip
esmajärjekorras tugevdada eluener-
giat *qi*'d ja seejärel kõrvaldada pato-
geensed tegurid.

Patogeenseid mõjusid kõrval-
davate menetluste hulka kuuluvad
mitmesugused protseduurid, mis
viiakse läbi keha sellekohastes punk-
tides ja piirkondades. Õige sümpto-
mite äratundmise, haiguse määratle-

mise ja ravi määramise puhul ajavad
need välja, hajutavad ja kõrvalda-
vad keskkonna ja ea kahjulikud mõ-
jud inimese organismile.

VERE, *qi* JA *zang fu* ELUNDITE REGULEERIMINE

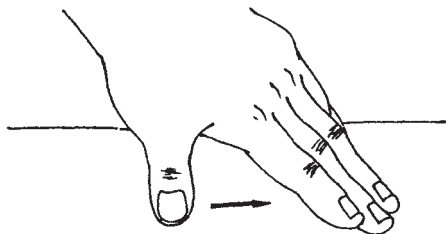
Haiguste peamine põhjus seisneb
selles, et vananemisel suureneb vere
ja *qi* disharmonia, samuti viie *zang*
fu elundi disharmonia. Sellepärast
peavad ravimenetlused reguleerima
qi ja vere ringlust, kuid ka *zang fu*
elundite tööd. Oskuslikult teostatud
massaažikuuri tagajärjel genereerib
organism hästi *qi*'d ja verd, mis toi-
davad külluslikult jäsemeid, kõõlu-
seid, lihaseid ja luid, kui viis *zang fu*
elundit töötavad hästi.

PEAMISED VÕTTED

Pikisilitamine (*tui*)

Pöialt või peopesa liigutatakse vajutusega mööda patsiendi nahka.

Põhitähelepanu. Hoides õlad vabalt ja madalal, käed küünarnukist

Joonis 1. Keha pikisilitamine põidlaotsaga vajutamise

lõdvestatud ja vabad ning randmest painutamata, liigutage kätt edasi ühtlase kiirusega, avaldades survet sügavamatele kudedele.

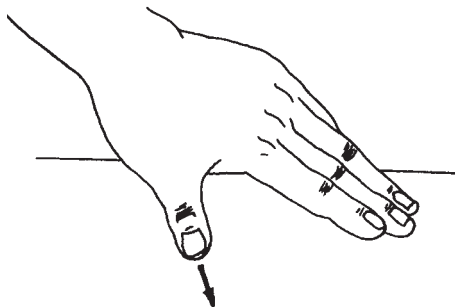
Pöidlaga masseerimine. Sirutage üks põial või mõlemad põidlad välja ja töötage nende padjandite või külgedega, teised sõrmed asetsevad masseerimispiirkonnas (vt jooniseid 1 ja 2).

Massaažipiirkonnad. Pea, nägu, kael, rindkere ja kõht.

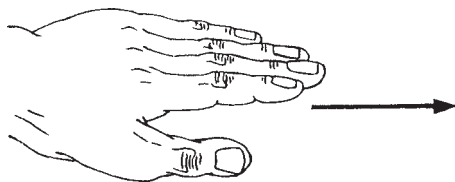
Peopesaga masseerimine. Vajutage kogu peopesa või käepäkaga (joonis 3).

Massaažipiirkonnad. Nimmepiirkond, ülaselg ja jäsemed.

Ravitoime. Meridiaanide soojendamine ja kollateraalsete veresoonte aktiveerimine; avaldab soodsat mõju ajule,

Joonis 2. Pikisilitamine põidlavajutusega ristisuunas

Joonis 3. Pikisilitamine peopesaga vajutamise

parandades selle verevarustust; leevendab valusid rindkeres ja lõdvestab diafragmat; kõrvaldab toidu seiskumise, aitab selle ladestustel imenduda; soodustab vere ringlemist ja kõrvaldab hemostaasi; vabastab spasmidest ja leevendab valu.

Näpistamine, pigistamine (na)

Näpistage (pigistage) tugevalt pöidla ja ülejäänud sõrmede vahel.

Põhitähelepanu. Hoides õlad vabalt ja madalal ning kõverdades käed küünarnukkidest, suunake jõud küünarvartesse ja randmetesse. Esialgu tuleb seda liigutust teostada kergelt ja pehmelt, seejärel järk-järgult mõjuvuse tugevust suurendades. Hoolditsee selle eest, et te sõrmeotstega patsiendi nahka ei vigastaks.

Kahe sõrmega näpistamine. Näpistage pöidla ja nimetissõrmega (vt joonis 4).

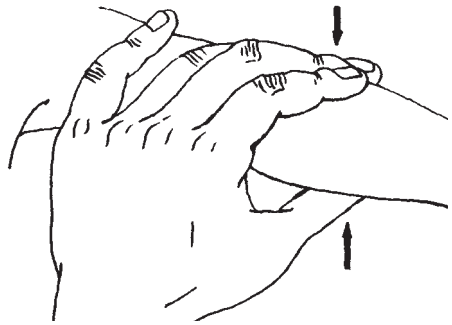

Joonis 4. Kahe sõrmega näpistamine

Massaažiipiirkonnad. Kael ja jäsemed.

Ravitoime. Kutsub esile higistamise ja seetõttu avaldab ravitoimet välise sündroomi puhul; ajab ära tuule ja hajutab külma (normaliseerib yin'i ja yang'i); kõrvaldab pinget ja aktiveerib kollateraalseid veresooni; leevendab valu, kõrvaldades spasmid.

Nelja sõrmega pigistamine. Pigistage pöidla ja kokkupandud nimetissõrme, keskmise ja nimetasõrme vahel (vt joonis 5).

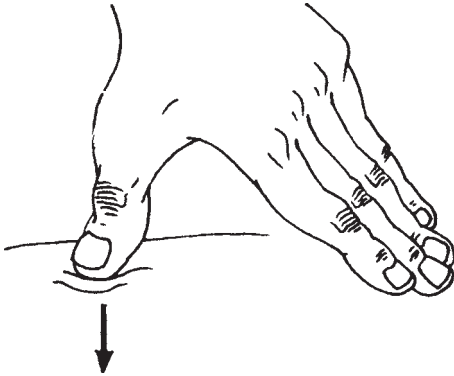
Joonis 5. Nelja sõrmega pigistamine

Katkendlik vajutamine (ang)

Vajutage kindlale punktile sõrme või peopesaga.

Põhitähelepanu. Koordineerige oma liigutused patsiendi hingamisega. Vajutus peab olema suunatud rangelt vertikaalselt, ülalt alla. Võtet teostatakse kasvava tugevusega, tungides sügavamale kudedesse.

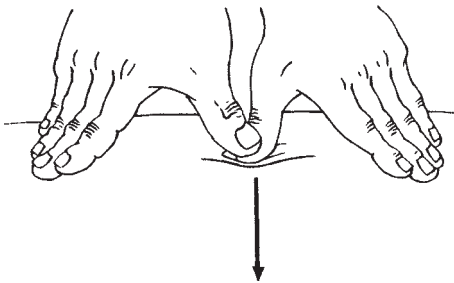
Katkendlik vajutamine pöidlaga. Vajutage pöidlapadjandiga, teised sõrmed on masseerimist vajava piirkonna kohal (vt joonis 6).

Joonis 6. Katkendlik vajutamine pöidlaga

Seda võtet võib teostada mõlema käe pöialdega, üks pöial teise peal, et tugevdada mõju (vt joonis 7).

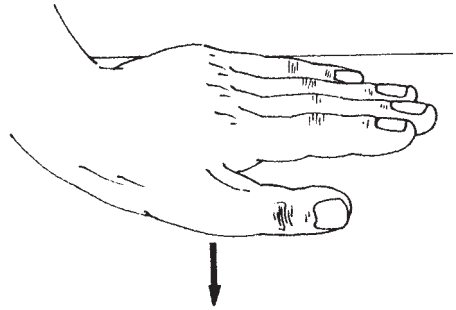
Massaažipiirkonnad. Pea, nägu, kael, nimmepiirkond ja jäsemed.

Joonis 7. Katkendlik vajutamine, üks pöial teise peal

Katkendlik vajutamine peopesaga. Vajutage sirge käe peopesa või käepäkaga (vt joonis 8).

Massaažipiirkonnad. Nimmepiirkond, selg, rindkere ja kõht.

Joonis 8. Katkendlik vajutamine peopesaga

Ravitoime. Eemaldab või hajutab ladestused; soodustab vere ringlemist ja reguleerib qi voolu; soojendab kolmiksoojendi keskmist haru ja hajutab külma; aktiveerib meridiaanid ja kollateraalsed veresooned; leevendab valu pehmetes kudedes.

Ringhõõrumine (ru)

Hõõruge nahapinda sõrmede või peopesaga, sooritades ringliigutusi.

Põhitähelepanu. Käsi küünarnukist kõverdunud ja randmest rippu lastud, hõõruge sõrmedega. Sõrmede, peopesa ja randme liigutused peavad olema hästi koordineeritud.